

Huvudman

UNGART AB, orgnr. 5566379623
info@ungart.se

Ärendet

Tillsyn av Resursskolan UngArt i Malmö

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) UNGART AB att senast **måndag den 17 juni 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande *beslut om betyg och dokumentation i betygskatalog*. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om UNGART AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

UNGART AB ska vidta följande åtgärder

Beslut om betyg och dokumentation i betygskatalog

1. Se till att beslut om betyg i betygskatalogen fattas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. (3 kap. 16 § skollagen)
2. Se till att beslut om betyg dokumenteras på föreskrivet sätt. Det innebär att betygskatalogen ska innehålla namn och titel på den eller de som har beslutat om betyg samt att den eller de som beslutar om betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur.

Det innebär även att betyg och noteringar (horisontellt streck, siffran 2 och 3 ska anges på föreskrivet sätt. (9-11 §§ Skolverkets föreskrifter om betygskatalog, SKOLFS 2011:123)

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) UNGART AB en anmärkning avseende brister rörande *beslut om anpassad studiegång samt beslut om åtgärdsprogram*. UNGART AB ska senast **måndag den 17 juni 2024** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del det avser *språkval*.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2023:7305) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2023 inlett en tillsyn av Resursskolan UngArt i Malmö.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Resursskolan UngArt följer gällande bestämmelser om *språkval*, *beslut om anpassad studiegång*, *beslut om åtgärdsprogram* samt *beslut om betyg och dokumentation i betygskatalog*.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt miljöobservationer mellan den 21 november 2023 och 22 november 2023. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. åtgärdsprogram och betygskatalogen. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Beslut om betyg och dokumentation i betygskatalog

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har inför tillsynen inkommit med skolenhetens betygskatalog för höstterminen 2022 samt vårterminen 2023. Av inkomna betygskataloger framgår att det saknas såväl datering av betyg som namn och titel på den eller de som har beslutat om betyg. Huvudmannen har den 18 december 2023 inkommit med en komplettering till de tidigare inskickade betygskatalogerna. Kompletteringen består av två dokument: "Signering av betyg höstterminen 2022" och "Signering av betyg vårterminen 2023". Dessa dokument består av var sin lista med undervisande lärarnas namn och underskrifter samt vilka ämnen respektive lärare undervisar i. Listan består även av rektorns namn och underskrift samt i vilka ämnen hen har beslutat om betyg. Av dokumentet "Signering av betyg vårterminen 2023" framgår att flera lärare bedrivit undervisningen i ämnena hem-och konsumentkunskap och engelska. Av inskickad betygskatalog för vårterminen 2023 framgår dock inte vilken lärare som fattat respektive elevs betyg i ämnena. Av kompletterande dokument framgår även att undervisande lärare i matematik ensam skrivit under betygen, trots att hen, enligt inskickad lärarförteckning, inte är legitimerad lärare.

Av inkommen information och kompletterande dokument framgår vidare att det är rektorn som fattat beslut om betyg i de fall undervisande lärare inte är legitimerad. Rektorn lämnar dock i intervju motstridiga uppgifter gällande vem som fattar beslut om betyg i ämnen där den undervisande läraren inte är legitimerad. Å ena sidan säger rektorn att det är hen som gör det men å andra sidan uppger rektorn att undervisande lärare i matematik och naturorienterande ämnen fattar beslut om betyg, trots att det, av inskickad lärarförteckning, framgår att hen inte är legitimerad. På frågan om vem som fattar beslut om betyg i idrott och hälsa säger rektorn att undervisande lärare, i samråd med rektorn, fattar beslut om betyg och att undervisande lärare skriver under betygen. Undervisande lärare i idrott och hälsa uppger däremot att hen diskuterar betygssättningen med rektorn men att sedan rektorn fattar beslut om betyg eftersom hen är legitimerad i idrott och hälsa.

Av betygskatalogen för höstterminen 2022 och vårterminen 2023 framgår att det helt saknas notering i flera ämnen för samtliga elever. Det finns varken betyg, horisontellt streck eller siffran 2 eller 3 angivet. Det framgår även att siffran 2 inte har använts i ämnesblocken samhällsorienterande ämnen och naturorienterande ämnen trots att eleverna har fått betyg i ett eller flera av de enskilda ämnena. I årskurs 7-9 har siffran 2 inte angetts i det av ämnena svenska eller svenska som

andraspråk som eleven inte läst samt i ämnena moderna språk, modersmål och teckenspråk när eleven inte läst dessa ämnen. Det framgår vidare att siffran 2 används i andra ämnen än vad föreskrifterna tillåter. Av betygskatalogen för vårterminen 2023 framgår även att det för vissa elever finns noteringen "x" i olika ämnen. Rektorn uppger i intervju att hen inte vet vad noteringen "x" står för och att det måste ha blivit fel då de endast använder sig av betyg, horisontellt streck, siffran 2 eller siffran 3. Rektorn säger att de anger siffran 2 när eleven inte har läst ämnet alls under terminen men att ämnet inte anpassats bort och att de anger siffran 3 vid anpassad studiegång.

I övrigt framgår av uppgifter som huvudmannen har lämnat in till Skolinspektionen samt av intervju med rektorn att betygssättningen sker två gånger per läsår i slutet av varje termin.

Rättslig reglering

Av 10 kap. 15 § skollagen framgår att betyg ska sättas i grundskolans ämnen i slutet av varje termin från och med årskurs 6 i de ämnen som eleven har fått undervisning i underterminen.

Av 3 kap. 16 § skollagen framgår att betyg ska beslutas av den lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om vem som beslutar betyg när mer än en lärare bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas.

Av 10 kap. 18 § skollagen framgår att betyg inte ska sättas i ämnet om det saknas underlag för bedömning av en elevs kunskaper i ett ämne på grund av elevens frånvaro. Detsamma gäller när det ska sättas ett sammanfattande betyg för de naturorienterande respektive samhällsorienterande ämnena.

Av 6 kap. 10 § skolförordningen (2011:185) framgår att beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs.

Av 6 kap. 19 § skolförordningen framgår att om betyg inte har kunnat sättas enligt 10 kap. 18 § skollagen ska detta markeras med ett horisontellt streck.

Av Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:123 4, 6, 7 och 8–11 §§) om betygskatalog framgår följande: Skolenheten ska ha rutiner för att säkerställa att samtliga beslut om betyg i betygskatalogen har fattats av den eller de som enligt 3 kap. 16 § skollagen ska besluta om betyg. I grundskolan ska beslut om betyg föras in i betygskatalogen dels i slutet av varje termin då betyg ska beslutas, dels i anslutning till att ett ämne har avslutats. Det ska framgå av betygskatalogen om ett

ämne har avslutats. Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur. En betygskatalog ska bland annat innehålla namn och titel på den eller de som har beslutat om betyg. En betygskatalog i grundskolan ska innehålla ämnets namn och elevens betyg i respektive ämne. Beslut om att inte sätta betyg ska enligt 6 kap. 19 § skolförordningen markeras med ett horisontellt streck. I årskurs 6 ska siffran 2 anges i de enskilda ämnena i ämnesblocken när en elev i grundskolan fått blockbetyg i naturorienterande ämnen eller i samhällsorienterande ämnen. När en elev i årskurs 6 i grundskolan fått betyg i de enskilda ämnena, ska siffran 2 istället anges i ämnesblocken. I årskurserna 7–9 ska siffran 2 anges i ämnesblocken samhällsorienterande ämnen och naturorienterande ämnen. Siffran 2 ska även anges i det av ämnena svenska eller svenska som andraspråk som eleven inte läst samt i ämnena moderna språk (elevens val eller språkval), modersmål och teckenspråk när eleven inte läst dessa ämnen. Siffran 3 ska anges när ett ämne inte lästs på grund av anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 § skollagen.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att beslut om betyg inte fattas i enlighet med författningarnas krav. Skolinspektionens utredning visar att det av betygskatalogerna inte framgår någon datering när varje betyg är satt och att det inte heller framgår vem eller vilka som har fattat beslut om varje elevs betyg i de olika ämnena. Det går inte heller att avläsa vem som har satt varje elevs betyg i de ämnena där flera olika lärare undervisar. Därutöver visar utredningen att rektorn fattat beslut om betyg i ämnen där undervisande lärare inte är behöriga, trots att det finns legitimerade lärare på skolan. Utredningen visar även att lärare i matematik ensam fattat beslut om betyg i ämnet trots att hen, enligt läraförteckningen, inte är legitimerad lärare.

Skolinspektionen bedömer även att beslut om betyg inte dokumenteras i en betygskatalog på föreskrivet sätt. Skolinspektionens utredning visar att det finns flera felaktigheter i betygskatalogerna. Utredningen visar bland annat att det saknas notering i flera ämnen för samtliga elever, det vill säga att varken elevens betyg, ett horisontellt streck eller siffran 2 eller 3 anges för respektive elev. Vidare visar utredningen att siffran 2 inte använts enligt föreskrifterna samt att felaktiga noteringar i form av ett "x" förekommer i betygskatalogen för vårterminen 2023.

Avseende att betyg ska sättas i slutet av varje termin från och med årskurs 6 i de ämnen som eleven fått undervisning i under terminen har det inte framkommit uppgifter om att huvudmannen bryter mot författningarna.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. (26 kap. 10 § skollagen)

UNGART AB:s verksamhet vid Resursskolan UngArt uppfyller inte författningarnas krav vad gäller beslut om betyg och dokumentation i betygskatalog. Det finns därför skäl att förelägga UNGART AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Beslut om anpassad studiegång och beslut om åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Beslut om anpassad studiegång

Av inskickad dokumentation framgår att samtliga elever på skolan har anpassad studiegång. Skolinspektionen har tagit del av femton beslut om anpassad studiegång för elever på skolan. Av samtliga beslut om anpassad studiegång framgår att fokus är att eleven ska öka sin närvaro i skolan och att eleven på sikt ska läsa så många ämnen som möjligt. I sex av dem framgår vilka ämnen som anpassats bort för eleverna medan det av övriga besluten varken framgår vilka ämnen som anpassats bort eller i vilken omfattning ämnena anpassats bort.

Elever, lärare och representanter för elevhälsan uppger i intervjuer att, innan skolan bestämmer hur den anpassade studiegången ska se ut, har personal samtal med eleverna där de pratar om vilka ämnen eleven läst tidigare och vilka ämnen eleven gillar. Lärare uppger vidare att skolan inte anpassar bort ämnena svenska, svenska som andraspråk, engelska och matematik och att eleverna i regel inte börjar läsa ett ämne på skolenheten som de inte har läst på tidigare skola. Lärare säger även att eleverna oftast börjar med ett schema med få timmars undervisning och att de sedan trappar upp med fler ämnen och mer tid. Representanter för elevhälsan säger att personalen, inför varje termin, pratar med eleverna om de vill lägga till eller ta bort något ämne samt om eleven vill ha mer undervisningstid i ett ämne. De säger att de då ändrar elevens schema och dokumenterar beslut om ändringen i protokoll från verksamhetsmöten. Däremot uppger de att ändringen inte görs i själva beslutet om anpassad studiegång. Rektorn uppger i intervju att det inte står tydligt i besluten om anpassad studiegång vilka ämnen som anpassas bort eller hur mycket tid som anpassas bort och tillägger att det kan förtydligas. På frågan om skolan utgår från tid eller ämnen när de anpassar studiegången svarar rektorn att det beror på omständigheterna. Om eleven har haft problematisk frånvaro är det, enligt rektorn, först och främst tid som anpassas bort och att eleven då börjar med de ämnena hen behärskar.

Beslut om åtgärdsprogram

Skolinspektionen har tagit del av alla åtgärdsprogram på skolan, sammanlagt tjugosju stycken. Tjugotre åtgärdsprogram har beslutats av rektorn men på åtta av dessa saknas rektorns underskrift. Övriga fyra åtgärdsprogram saknar uppgift om vem som beslutat om åtgärdsprogrammet. I samtliga åtgärdsprogram, utom ett, saknas namn på ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Flera

åtgärdsprogram saknar också angivelse för när uppföljning och utvärdering ska ske samt ifall elev och vårdnadshavare har medverkat när åtgärdsprogrammet har utarbetats. Av åtgärdsprogrammen Skolinspektionen har tagit del av framgår inte tydligt att det finns en överklagandehänvisning i alla åtgärdsprogram men i kompletteringen som huvudmannen inkommit med den 18 december 2023 uppger huvudmannen att samtliga åtgärdsprogram innehåller en överklagandehänvisning samt att skolan informerar vårdnadshavare om deras rätt att överklaga beslut. I sin komplettering skickar huvudmannen även med tre exempel på hur överklagandehänvisningen ser ut och uppger att det ser ut på samma sätt i samtliga åtgärdsprogram. I övrigt framgår av åtgärdsprogrammen elevernas behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses.

Lärare och rektorn uppger i intervjuer att de gemensamt följer upp och utvärderar åtgärdsprogrammen på deras gemensamma möten och lärare säger att mentorn sedan följer upp insatserna med elev och vårdnadshavare. En representant för elevhälsan säger att det inte går att utläsa i åtgärdsprogrammet vem som är ansvarig för uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogrammen och en annan representant säger att hen, när hen utarbetat ett åtgärdsprogram, också tagit på sig ansvaret att följa upp och utvärdera men att det inte är uttalat att det är hens uppgift. Angående att det i flera åtgärdsprogram saknas angivelse för när uppföljning och utvärdering ska ske berättar lärare att det varierar hur ofta de följer upp och utvärderar åtgärdsprogrammen och att de gör det med högre frekvens när åtgärden inte fungerar men att det finns en risk att de glömmer utvärdera åtgärdsprogram för elever där stödåtgärden fungerar. På frågan om elever och vårdnadshavare får möjlighet att medverka när åtgärdsprogrammen utarbetas svarar lärarna att de får det, genom den utredningen som görs där eleven involveras. Representanter för elevhälsan uppger att målet alltid är att eleven och vårdnadshavare ska medverka men att det inte alltid är möjligt beroende på olika omständigheter. Även rektorn berättar att elever och vårdnadshavare medverkar men att det kan vara svårt att få in vårdnadshavare för en påskrift när själva åtgärdsprogrammet skrivs. Hen säger dock att alla beslut är påskrivna när de lämnar in dem till Malmö stad men att de råkat skicka in originalhandlingar till kommunen och att det därför endast finns kopior på skolan.

Rättslig reglering

Beslut om anpassad studiegång

Av 3 kap. 12 § skollagen framgår att om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen.

Beslut om åtgärdsprogram

Enligt 3 kap 9 § skollagen ska rektor efter varje utredning av en elevs behov av särskilt stöd fatta beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller besluta att inte utarbeta ett åtgärdsprogram. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Av 28 kap. 16 § skollagen får beslut av en rektor överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd i fråga om bland annat åtgärdsprogram enligt 3 kap. 9 § och anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 §.

Av 29 kap. 10 § skollagen framgår att i ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild enligt denna lag hos en kommun, en region eller en enskild huvudman tillämpas bland annat 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolenhetens beslut om anpassad studiegång. Skolinspektionens utredning visar att majoriteten av besluten om anpassad studiegång som Skolinspektionen har tagit del av saknar redogörelse för vilka ämnen som anpassats bort samt i vilken omfattning.

Skolinspektionen bedömer även att det finns brister i beslut om åtgärdsprogram på Resursskolan UngArt. Utredningen visar att det finns flera felaktigheter i åtgärdsprogrammen som Skolinspektionen har tagit del av. I samtliga åtgärdsprogram, utom ett, saknas namn på ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. I flera åtgärdsprogram saknas även angivelse för när uppföljning och utvärdering ska ske.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. UNGART AB:s verksamhet vid Resursskolan UngArt uppfyller inte författningarnas krav vad gäller beslut om anpassad studiegång samt beslut om åtgärdsprogram.

Utredningen visar att beslut om anpassad studiegång finns, men att dessa inte fullt ut uppfyller författningarnas krav. Dock visar utredningen att elevernas anpassade studiegång regelbundet följs upp och utvärderas. Utredningen visar vidare att åtgärdsprogrammen inte fullt ut uppfyller författningarnas krav. Däremot framgår elevernas behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses. Vidare visar utredningen även att elever och vårdnadshavare ges möjlighet att medverka när åtgärdsprogrammen utarbetas och att åtgärdsprogrammen innehåller en överklagandehänvisning samt att vårdnadshavare informeras om rätten att

överklaga ett beslut. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristerna som mindre allvarliga och finner därför skäl att tilldela UNGART AB en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Språkval

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Flera av de intervjuade eleverna uppger att de inte har läst språkval innan de kom till Resursskolan UngArt. En elev säger att hen läst spanska innan men inte gör det nu. Rektorn uppger att det är ovanligt att eleverna läser moderna språk som språkval eftersom de oftast inte läst det på tidigare skolor när de kommer till skolenheten samt att fokus i elevernas studier brukar ligga på svenska och engelska. Rektorn säger dock att de kan erbjuda undervisning i franska eftersom de har en legitimerad lärare i franska samt att de just nu har en elev som läser spanska.

Rättslig reglering

Av 10 kap. 4 § skollagen framgår att undervisningen bland annat ska omfatta ämnet språkval. Vidare framgår att det ska finnas moderna språk som ska erbjudas varje elev inom ramen för språkval.

Av 9 kap. 5 och 7 §§ skolförordningen framgår att huvudmannen som språkval ska erbjuda minst två av språken franska, spanska och tyska. Huvudmannen är inte skyldig att anordna undervisning i ett språk som erbjudits som språkval om färre än fem elever väljer språket.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att UNGART AB brutit mot bestämmelserna när det gäller språkval. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Jenny Fahlman

Beslutsfattare
Signerat av: Jenny Fahlman

X Hanne Lernout

Föredragande
Signerat av: Hanne Lernout

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Eleonore Lindén medverkat.